

HÄLSA

Portugisisk Vattenhund (PVH), är en jämförelsevis frisk hundras. Rasen har god reproduktionsförmåga och lätta valpningar. Rasen är ansluten till Svenska Kennelklubbens (SKK:s) hälsoprogram avseende höftledsdysplasi (HD) och Progressiv Retinal Atrofi (PRA). Andra sjukdomar/defekter förekommer endast i låg grad enligt vad som idag är känt.

Höftledsdysplasi (HD)

HD innebär att leddskålen är för grund, varför höftledskulan får otillräckligt stöd och leden blir ostadig. Instabiliteten i höftleden vid dysplasi leder till broskförslitning och benpålagringar. Lårbenshuvudet blir också mer eller mindre deformerat, beroende av graden dysplasi, men även hundens kroppsvikt. Rubbningen i ledens utvecklige äger rum under hundens uppväxttid och först när skelettet är moget kan man med god säkerhet bedöma höftledens utseende med hjälp av röntgen.

Arvsgången är polygen, vilket innebär att det är flera faktorer som påverkar ärftligheten. Vid polygen nedärvning är selektion den viktigaste metoden för bekämpning av en defekt, och studier visar att hundar med HD, oavsett grad, lämnar högre antal avkommor med HD än hundar med fria höfter. Detta innebär dock inte att en hund med HD måste lämna avkomma med HD. Även yttre faktorer kan påverka uppkomsten av HD, t ex skador, utfordring och motion under uppväxten.

Vid röntgen av höfter anges resultaten i 5 olika grader:

Grad A = Normala höfter
Grad B = Nästan normala höfter
(Grad A och B räknas som fria höfter.)
Grad C = Lindrig dysplasi
Grad D = Måttlig dysplasi
Grad E = Kraftig dysplasi

Enligt SKK:s hälsoprogram ska båda föräldrarna vara höftledsröntgade för att avkomman ska få registreras i SKK.

Det är önskvärt att så många hundar som möjligt röntgas, för att vi ska få en klar bild av hur stor andelen HD är i rasen, och på det sättet öka möjligheterna att styra upp avelsarbetet mot färre antal HD-fall. Det är också viktigt att veta HD-status för att kunna anpassa motion och foder till hundens behov. Graden av HD är inte självklart avgörande för hur mycket besvär hunden får.

Progressiv Retinal Atrofi (PRA)

PRA är en ärftlig ögondefekt med recessiv nedärvning, vilket innebär att anlaget för sjukdomen måste komma från båda föräldrarna för att avkomman ska komma att utveckla sjukdomen. Den typ av PRA som återfinns hos Portugisisk Vattenhund debuterar vanligtvis vid hög ålder, oftast inte före 6-7 års ålder. PRA kan diagnosticeras genom ögonlysning. Denna metod kan dock bara visa om sjukdomen redan brutit ut.

Det finns nu möjlighet att genom ett blodprov fastställa om hunden är anlagsbärare eller kommer att utveckla PRA. Det är företaget Optigen i USA som tagit fram ett DNA-test som kan identifiera genen som ger PRA. Resultatet av testet anges enligt 3 graderingar:

Normal (tidigare A1)
Carrier (tidigare B1)
Affected (tidigare C1)

Information om hur ett test går till och hanteras kan du få av klubbens Optigeninformatör. (se hemsidan)

Övriga sjukdomar

Det finns även andra sjukdomar med dokumenterade fall hos rasen, i Sverige.

Addison - en sjukdom som uppstår vid brist på binjurebarkens hormon. Sjukdomen är allvarlig och hunden bör snabbt komma under behandling. Sjukdomen kan hållas under kontroll med medicinering livet ut. Symtomen kan vara trötthet, slöhet mag/tarmproblem och generell nedsättning av allmäntillståndet. Ett blodtest kan fastställa diagnosen.

Hypothyreos - en underfunktion av sköldkörteln. Detta innebär en för långsam ämnesomsättning. Symtomen är trötthet och övervikt. Pälsen kan bli torr och mjällig. Ett blodprov hos veterinär kan ge diagnosen. Hunden måste vid diagnos "Hypothyreos" medicinera livet ut.

Allergi förekommer, och kan ofta visa sig i form av foderallergi. Det kan även finnas en viss ärftlig belastning när det gäller allergi.

Rasklubben arbetar aktivt med att dokumentera rasens hälsostatus och din medverkan är viktig. Om din hund har eller får en sjukdom, kan du genom att meddela detta till avelskommittén bidra till att på sikt förbättra rasens hälsa.